

BISKOPENS ÅRSMELDINGER

Kirkens vareopptelling med viktige signaler for diakonien

Årsoppgjøret i kirken med kirkestatistikken som et tallmessig bevis på aktiviteten, er blitt fulgt av en mer prinsipiell årsmelding. Disse biskopenes betraktninger har vært av forskjellig karakter opp gjennom årene. Etter hvert er disse blitt omfattet med så betydelig mediainteresse at de fleste biskoper benytter anledningen til å få gitt offentligheten synspunkter de mener er viktige å få frem.

Her i Diakonos har vi tatt for oss årsmeldingene i noen år nå og kan glede oss over at de diakonale anliggender stadig er i fokus. Snevre er vi ikke i oppfattelsen av hva som er diakonale anliggender. Men vi vet at våre hjarter brenner både når det settes kritisk lys på de strukturer som setter enkeltmennesker i nødsituasjoner og når det arbeides for at våre menigheter skal ta på seg oppgaver for å imøtekomme mennesker i deres kamp for å mestre livet.

(Red.)

De svakes talerør

ANDREAS AARFLOT: SAMFUNNSMESSIG ENGASJEMENT OG

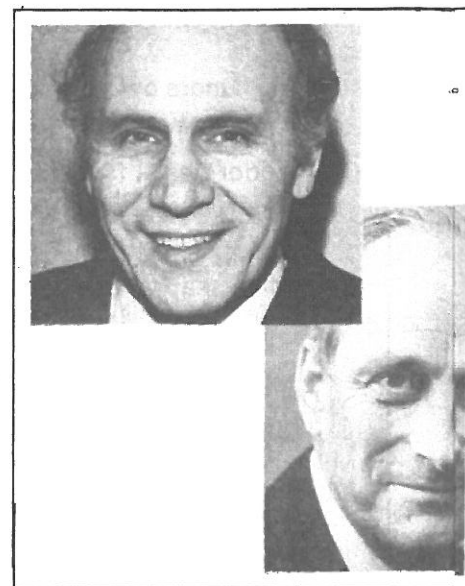
– En vår og levende kirke som tar folkets livssituasjon på alvor, vil kunne bringe evangeliet enda lenger inn i vårt folk, og skape en ny giv i folkekirkensituasjonen. Biskop Andreas Aarflot er i sin årsmelding opptatt av kirkens politiske engasjement, den politiske diakoni, og mener at gevinstene er større enn tapet ved å kaste seg utpå.

– Kampen for velferd, karriere, suksess og prestasjoner som gir framgang, beslaglegger det meste av menneskers ideale livstrang, og gir lite rom for en religiøs eller spesifikk etisk orientert livsanskuelse. Det betyr ikke at folk helt mangler etisk alvor i sin daglige livsførsel, men det betyr at de overordnende normer ikke så ofte preges av målsetninger for livet.

– I denne situasjonen kan kirken

ikke nøye seg med å være seremonimester med tanke på de stadig mindre luker av menneskenes liv som er åpne for høytid og stemning. Kirken har fått et budskap å forvalte som går på hele menneskets livssituasjon. Evangeliet søker å nå menneskene i hele deres travle hverdag. Evangeliet er et ord til mennesker i kamp og strid for å virkeliggjøre sitt oppdrag i arbeid og samfunnsliv, så vel som i individuell livsutvikling og i familieliv. Kirken er kalt til å være de svakes talerør, og til å veilede mennesker i kampen for en mer rettferdig og mer menneskeverdig tilværelse på jorden. Like meget som den er kalt til å vise mennesker veien til fred med Gud og åndelig fellesskap på veien mot det evige liv, skriver Aarflot.

– Året 1986 har såvidt jeg kan se gitt mange flere mennesker en følelse av at kirken kjemper og lider med folket og menneskene i deres daglige strev og arbeid. Det er meget

som tyder på at fredsåret har bidradd til å bevisstgjøre folk om de grunnleggende rettigheter som må respekteres dersom freden skal å en sjanse i vår splittede verden.

– Debatten om kirkens engasjement for fred, avspenning og menneskerettigheter har vist at det er forskjellige holdninger i kirken når det gjelder hvor langt en kan og bør gå for å uttrykke sin solidaritet med mennesker i utsatte og truende livssituasjoner. Spørsmålet går for en stor del på hvor konkret en kan uttale seg om aktuelle midler til løsning av problemene. Det er her en vanskelig grenseoppgang mellom en kristen etisk markering av hva som er grunnleggende rett, og mer konkret støtte til bestemte politiske løsninger.

– Kirken har en lang historie preget av en svært forsiktig holdning når det gjelder å ta standpunkt i konkrete politiske spørsmål. I realiteten har kirken ofte ved sin tausehet li-

kevel tatt parti for de mer konservative politiske standpunkter, ofte ved en indirekte støtte til status quo. En betydelig del av det norske folk har kjent en varme og omsorg for det som opptar dem i deres livskamp ved at kirken står fram med et mer profilert engasjement i en rekke spørsmål.

GUNNAR LISLERUD: – KIRKEN MÅ BERØRE DE POLITISKE SIRKLER I SITT SOSIALETISKE ENGA-SJEMENT

– Det ufødte liv fortstatt rettsløst

– Aborttallene for 1986 viser hele 15.557 aborter og dette bør tilskynde kirken til fornyet kamp for livs-

rett og menneskeverd for det ufødte liv. Det er biskop Gunnar Lislerud som skriver dette i sin årsrapport. Han trekker frem abortpraksis sammen med trusselen fra våpenkappløp og kjernefysiske våpen.

– Året 1986 er blitt kalt «et år til lærdom» og man har uttrykt frykt for kirkens sosial-etiske engasjement, f.eks. med kirkelige uttalelser om Sør-Afrika, Midt-Østen, fredsutalelser og abortdemonstrasjoner. De kirkelige oranger bør sikkert vise varsomhet i slike utspill, så ikke kirkens primære oppgave med det menighetsbyggende arbeid blir skadelidende. Men i den kirkelige tradisjon på norsk kirke-mark er dette neppe så stor fare. På den annen side kan ikke en levende kirke lukke øynene til den virkelighet man lever i, skriver Lislerud.

– I spørsmål om menneskeverd, våpenkappløp, kjernefysiske våpen, moderne medisinsk teknologi, abort og abortpraksis etc. må kirken i sin forkynnelse og undervisning med nødvendighet berøre politiske sirkler. Den må våge å komme i kritisk nærkontakt med de politiske organer i folket og verden.

– Kirkens ledelse har siden loven om selvbestemt abort ble vedtatt i 1978, ikke vist særlig sterkt engasjement i abortdebatten. Trolig er tiden inne for nye fremstøt. Aborttallene for 1986 viser hele 15.557 aborter og dette bør tilskynde kirken til fornyet kamp for livsrett og menneskeverd for det ufødte liv. Aller er vel interessert i at tallet på aborter må ned og det vil være av største betydning at kirken søker kontakt med alle mennesker av god vilje for å frembringe en slik plan mot svangerskapsavbrudd og styrke abortforebyggende tiltak. Den nåværende abortlov gjør det ufødte liv rettsløst og gir liten støtte til kvinner som ønsker å fullføre sitt svangerskap.

– Debatten om hvor grensene går mellom det kirken kan og bør uttale seg om på forsvarlig bibelsk grunnlag, og det den bør tie om for å overlate vurderingene til politikerne alene, bør fortsette i tiden som kommer. Det er lett å gripe feil, både når kirken blir mer aktiv på det politiske plan, og når den velger å være tilbakeholden og passiv. Det er også verd å overveie den fare som består i å støtte mennesker bort fra kirken ved at den gir uttrykk for standpunkter som kan virke fremmede eller endog provoserende på en stor del av befolkningen og dermed på medlemmer i kirken. Men det er mye som tyder på at gevinsten er større av en sterkere politisk og samfunnsmessig profilering av kirken, enn tapet ved at noen har kommet i en kritisk holdning til kirkens engasjement på disse områder. For vår og levende kirke som tar folkets livssituasjon på alvor og prøver å kaste lovens og evangeliets

lys over det som opptar menneskene, vil kunne bringe evangeliets utfordring enda lenger inn i vårt folk, og skape en ny giv i en folkekirkesituasjon som ellers lett kan bli preget av stagnasjon.

Oslobiskopen gleder seg over utviklingen på den praktisk diakonale siden også. Det er blitt økede bevilgninger til kirkelig betjening av mange av Oslo's institusjoner gjennom en bevilgning fra Oslo kommune.

– En kan merke at det jevne solide arbeid bærer frukt. En viss utvikling skjer med tanke på opprettelse av stillinger. Oslo bispedømme fikk bl. a. statstilskudd til 3 nye diakontillinger i 1986. Det er enda langt igjen før behovet er dekket, men alt i alt er det en oppmuntring at det finnes mellom 20 og 25 godt kvalifiserte diakoner i bispedømmet, for det meste i hel stilling, skriver Aarflot.